

Om te gedenken.

Onder de Psalmen, en wel met name onder de Lofpsalmen, neemt de 103de Psalm een vooraanstaande plaats in.

In deze Psalm heft de Psalmist zijn ziel op tot God om Hem te loven, te prijzen en groot te maken.

Maar daar laat de dichter het niet bij. In diezelfde Psalm wordt ook de opwekking gehoord om te gedenken de weldaden des Heeren.

„Vergeet nooit een van zijn weldadigheden.

Vergeet ze niet. 't Is God die z'u beweest.”

Om nu de weldaden Gods te gedenken, die de Antirevolutionaire Partij gedurende de vijf en zeventig jaren van haar bestaan mocht ervaren, daarvoor zijn wij op deze Jubileumdag bijeen.

Die weldaden — ik mocht ze alle in die vijf en zeventig jaren meemaken — waren velen. Zij werden echter niet zonder strijd verkregen. Doch zo moest het ook gaan. Bidden en werken.

Wat heeft het niet een arbeid en strijd gekost om het werk, dat op 3 April 1879 werd begonnen, tot de ere Gods en tot zegen van land en volk voort te zetten; en om het Christenvolk te verzamelen rondom het vaandel van een party, die ook op staatkundig terrein, de eeuwige beginselen, die in Gods Woord geopenbaard zijn, wil belijden.

Wij waren toen in de dagen van het districtenstelsel; het stelsel waarbij elk kiesdistrict zijn eigen man naar de Tweede Kamer afvaardigde.

Een korte herinnering uit die tijd.

Het was het jaar 1888, het staat nog levendig voor mij, het jaar, waarin het kabinet Mackay, het eerste rechtse kabinet, optrad. Ik verbleef toen als onderofficier op de school voor de officiersopleiding te Kampen.

Daar heb ik de arbeid gezien, die dag en nacht verricht werd om de Antirevo-

lutionaire candidaat gekozen te krijgen. Het was eigenlijk geen strijd meer, maar een worsteling van man tegen man aan de stembus. Het ging er heftig naar toe. In het geding was toen het recht der ouders inzake de school. Zou dit recht bij de stembus zegevieren? Zou de kracht der vrijzinnigheid kunnen worden gebroken? De Heere zij in deze ure nog gedankt, geloofd en geprezen. De overwinning werd verkregen. Professor Noordt zij, de Antirevolutionaire candidaat, werd door het kiesdistrict Kampen naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal afgevaardigd. En zoals het in Kampen in 1888 toeging, zo werd ook in andere kiesdistricten de stembusstrijd gevoerd, met het gevolg dat de Tweede Kamer in dat jaar omging en een rechtse meerderheid optrad. Dat waren mooie tijden voor de Antirevolutionaire Partij.

In het historieboek van de partij vindt de lezer menige schone bladzijde van de gang van zaken tijdens het districtenstelsel, dat is in de dagen van de opgang van de Antirevolutionaire Partij.

Om te gedenken.

Intussen, wat in de tijd van het districtenstelsel zó opviel, dat was de belangstelling van de jongeren voor de practische politiek en hun activiteit bij de verkiezingen.

Was de candidaat door de daartoe bevoegde instanties in het kiesdistrict eenmaal gesteld, dan gingen de jongeren aan de arbeid met een ijver en opgewektheid, die de kiesverenigingen de vrijheid gaven een groot gedeelte der werkzaamheden aan hen toe te vertrouwen.

De Antirevolutionaire Partij heeft in die dagen dan ook aan de jongeren veel te danken gehad.

En zo moet het ook blijven.

Want de jongerenactie, hetzij dan met een andere doelstelling voor ogen, hetzij in een ander kleed gehuld, kan ook in het heden en ongetwijfeld ook in de toekomst niet gemist worden, vooral niet nu de tijden steeds donkerder worden en op politiek terrein de problemen dermate ingewikkeld worden, dat de beginselen er in dreigen schuil te gaan en hun toetsing aan de beginselen steeds moeilijker wordt.

En om de studie der beginselen moet het gaan.

De jongeren in onze gelederen vormen een belangrijke schakel in de partij; ook in hun verdere opgang. Immers de jeugd van vandaag zijn de kloeke strijders van morgen.

Dat dan bijzonder de jongeren op deze Jubileumdag, waarop de partij zich opmaakt een steen ter gedachtenis op te richten, met eerbied mogen stilstaan bij al de weldaden — om die te gedenken — waarmede de Heere God de Antirevolutionaire Partij gedurende de vijf en zeventig jaren, die achter ons liggen, heeft willen zegenen: zoals ook de jonge Israëliet eerbiedig stilstond bij de twaalf stenen, die na de doortocht van de kinderen Israëls door de Jordaan op Gods bevel als gedenkteken moesten worden opgericht om God te loven en te prijzen voor de weldaden aan de vaders bewezen.

De Antirevolutionaire Partij is vandaag bij een nieuwe mijlpaal in haar leven aangekomen.

Dat zij die mijlpaal mocht bereiken, daarvoor danken wij God.

- Wij zijn hier bijeen om te gedenken en om te belijden het Soli Deo Gloria.